

államszocializmus kultúrpolitikája értékliberalizmusának, a tömegkommunikáció parttalan behódolásának nyugati divatok előtt.

Érdekes vita alakult ki Gyárfásné Kincses Edit tanítóképző intézeti tanár, Nagy Attila olvasásshociológus és Deme Tamás között: valamennyien a tanúgy, a tantervek és a pedagógusok felelősségét feszegették. Nagy Attila a "szeretet-elv" jelenlétét hiányolta a pedagógiai gyakorlatból. Többen, így Ordas Iván, Pápay Judit és mások friss statisztikákkal adtak számot a kamaszoknak olvasáshoz fűződő — nem rózsás — viszonyáról.

Az írók közül többen (így Padisák Mihály, Bogáti Péter) alkotói módszereikről szóltak, egyben igényelték műveik rendszeres szakértő kritikáját.

Komáromi Gabriella igen fontos, filológus alapossággal felépített konferátumában az ötvenes évek irodalmának gyermekábrázolását, ennek sematizmusát elemezte.

Borbély Sándor az európai gyermekirodalom tendenciáit tekintette át. Megállapította, hogy a kamaszregény jellegzetes kifejezési formája a társadalomkritikának. Keletről nyugatra haladva változik a kép. Keleten, mondjuk egy szovjet, bolgár kamaszregényben az ábrázolt fiatalok a deviánsok, egy problémákkal küzdő társadalom problematikus gyermekei — míg a nyugat-európai kamaszregényben a kamaszok képviselik a tiszta hitet, egészséges élet-öszönt deviáns felnőttek között.

Fontos vonulata volt a szenvedélyes beszélgetésnek a piacósított könyvkiadás előidézte ellentmondások taglalása. A jelenlevők többsége e piacnak az értékek szempontjából kontraszelektív hatását igazolta.

A társadalmi reform lépéseinek kidolgozása során elkerülhetetlen a serdülő korosztály nevelésének, kulturális táplálásának és öntevékenységének latba vétele. E kérdésben nem volt vita.

A tanácskozás jegyzőkönyvét a szervezők megjelentetik.

(Tr. L.)

A PAEDAGOGICA HISTORICA ÚJ FOLYAMA INDUL 1990-BEN

A Paedagogica Historica a neveléstörténet nemzetközi folyóirata, melyet a belga genti egyetemen indított R. L. Plancke professzor azzal az elgondolással, hogy szükséges az egész világ szakértőinek közreműködésével művelni az egyetemes neveléstörténetet. A folyóiratot 1976 óta Karel De Clerck genti

egyetemi professzor szerkeszti. Az eddigi 28 év alatt 25 kötetben biztosított a lap fórumot a neveléstörténet művelőinek, ahol közölhették kutatási eredményeiket és megvitathatták közös problémáikat.

1990 tavaszán a 26. kötettel Új folyamként jelent meg folytatólagosan a Paedagogica Historica, főszerkesztője továbbra is K. De Clerck. Az új szerkesztőbizottság tagjai zömmel az International Standing Conference for the History of Education különböző országaiban dolgozó ismert neveléstörténészek.

A folyóirat nemzetközi és történeti összehasonlító jellegű, ezért a szerkesztőség olyan, nemzetközi érdeklődésre számot tartó fontos témákkal foglalkozó tanulmányokat vár, amelyek mélyen elemzik és értékelik az egyes országok neveléstörténetének jelenségeit, korszakait. Hagyományos elkötelezettsége szerint folytatja a pedagógia elmélete történetének bemutatását, de ösztönöz a múlt szocio-kulturális, társadalomgazdasági, társadalompolitikai megközelítésére is. A nevelést teljes szélességben értelmezi, beletartozónak tekinti a formális és informális szférát is (pl. az oktatási-nevelési intézményeket és politikát, az iskolapítésetet, a családi nevelést, a társadalmi mozgalmakat, a felnőttoktatást stb.). Célkitűzése szerint a történelmet nemcsak a jelen elmélet és gyakorlat megmagyarázására kell használni, hanem meg kell kísérelni megérteni magának az oktatás-nevelés múltja problémáinak természetét és lassú, hosszú idő alatt végbemenő alakulását.

Úgy ítéli meg a szerkesztőség, hogy ma, amikor egyre több kutató fér hozzá a számítógépeken tárolt nemzetközi bibliográfiai adatokhoz, a korábbiaktól eltérően nem szándékozik közölni külön bibliográfiát. A mai olvasónak nagyobb szüksége van arra, hogy folyamatosan alapos információkat kapjon a világ minden tájáról a neveléstörténet eseményeiről, ezért vár a lap értékes cikkeket, lényeges metodológiai problémák fejtegetését, fontos publikációk ismertetését, terjedelmes beszámolókat a nemzetközileg kiemelkedő konferenciákról, híradást jövőendő összejövetelekről, az előző évben mejelent könyvekről ismertetést.

Az Új folyam 1. száma 1990 februárjában jelent meg, majd júniusban és októberben, így három számból áll egy-egy évi kötet. A közlemények nyelve korrekt angol, német vagy francia. A tanulmányok terjedelme 10 000 szóig, a könyvismertetés 2000 szóig terjedhet, a rövid jegyzet, hír 20 sorig. Előfizetés évi 80 USD, magánszemélynek 50 USD, hallgatóknak 40 USD. A közleményeket 2 példányban, 2-es sorközzel gépelve a következő címre kell küldeni: Inge Schelstraete, Paedagogica Historica, B-9000 Gent, A. Baertsoenkaai 3. Belgium.

A folyóirat várja a hazai neveléstörténészek közleményeit.

Komlósi Sándor